

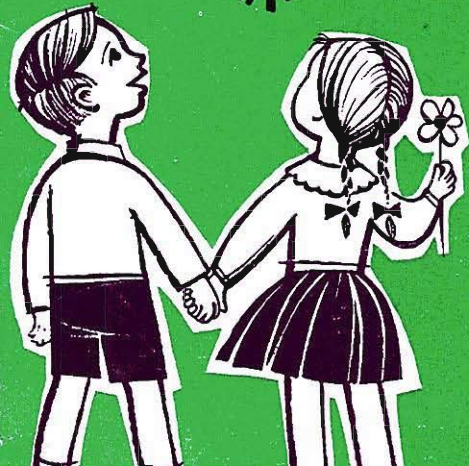
ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

Наша читачка Сестя Косарчин з Чикаго пише: „Дорога „Веселко!“ У числі з березня ц.р. поміщений вірш „Та це ж весна“. Як автор цього вірша поданий П. Капельгородський. У збірничку „Український декламатор для дітей та молоді“, виданому „Українським Народним Фондом“ (Нью Йорк 1952) поміщений цей самий вірш, але як автор його поданий Олександр Олесь. Дорога „Веселко“, як це пояснити, хто дійсний автор?

Відповідь Редакції: Дорога Сестю! Славно, що Ти пильно читаси „Веселку“ й українські видання для дітей. Дійсним автором вірша „Та це ж весна“ є Олександр Олесь, і в „Веселці“ помилково подано прізвище П. Капельгородського. Дякуємо, що Ти звернула увагу на цю неточність, і вітаємо Тебе щиро!

ХТО ВІН?

На капусті я родився
І капустою живився,
На капусті я й умер,
Та ізнов ожив тепер.
Тільки вже не той я став,
Що в капусті плазував:
Не плазую, а літаю,
Бо прегарні крильця маю.

ЯКИЙ ЦЕ МУЗИКА?

Хоч і дерев'яний,
Та музика славний,
Хоч очей не має — плаче і ридас,
А без уст — співає.

ЗАГАДКА-НЕДОМОВКА

Як згубила „к“ коса,
Стала із коси...
А знайшла вже знову „к“,
То згубила „а“.
І тоді став... з коси,
Полетів він у лісі.

В. Б.

ПРИРОДНИЧІ ЗАГАДКИ

- Зимом спить, літом бринить. Понад водами, понад садами літає, солодку росу збирає.
- Ні рак, ні риба, ні звір, ні птиця,
Голос тоненький, а ніс довгенький;
Хто його уб'є, той кров свою проллє.
- Уночі літає, вогнем мигтить, а диму немає.
- Не птиця, а з крилами.
- Що над нами догори ногами?

ХТО Я?

Серед темряви лечу
І світельцем мигочу.
Влітку ввечері мене шукай,
Де дерева, зелен гай.

ЩО ЦЕ?

Тоненьке, кругленьке,
Серце чорненьке.
Хто слід його розпізнає,
Думку його відгадає.

ШАРАДА

Перше — напій означає,
Друге — з неба опадає,
Ціле ж слово — соковиті ягідки,
Люблять їсти дітоньки.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК ЗА ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ ц.р.:
ПЕРЕХРЕСНИЦІ: Арена, Тарас, Краля, Казан, Аорта; Олесько, Поворот, Сторона, Паровіз, Оборона, Голосок, Опудало. ХТО БАБА? Сова. МАТИ Й ДОНЯ: Морква. ВІРШОВАНІ ЗАГАДКИ: а) Табличка множення; б) годинник; в) кукурудза; г) влітку.

ПРО ВУХА І ЯЗИК

Одного разу в дідуся Кіндрата
Спиталися балакунці-хлоп'ята:
— Скажіть, чому це має чоловік
Аж двоє вух, але один язик?
І дід сказав: — А це для того, діти,
Щоб більше слухать — менше говорити.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода“ заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Адреса: “SVOBODA” — “Veselka,” P. O. Box 346, Jersey City 3, N.J., U.S.A.

Редакція застерігає собі право виправляти прислані авторами матеріали. Передруки нових творів і ілюстрацій, вміщених у „Веселці“, тільки за попередньою згодою Редакції й Видавництва та за поданням джерела.

Обкладинка роботи Юрія Козака. Розділові заставки М. Бутовича, Е. Козака, П. Холодного.

“THE RAINBOW” — “VESELKA”

published monthly by the Ukrainian National Association

81-83 Grand Street — Jersey City, N. J., 07303

Subscription \$4.00 per year.

Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:

І. Брикович — Таборове дозвілля

ВІДСЛОНЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ — НОВОЇ СТАТУЇ СВОБОДИ — В ВАШИНГТОНІ

*1814

1964

У столиці ЗДА Вашингтоні відбулося урочисте відслонення пам'ятника Тарасові Шевченкові, найбільшому поетові України й борцеві за волю, права й свободу всього людства. Ця історична подія сталася 27-го червня 1964 року, у стол'ятдесятиліття народження Кобзаря України. Пам'ятник відслонив колишній президент ЗДА генерал Двайт Айсенгавер. На це свято прибуло сто тисяч українців із ЗДА, Канади, Південної Америки, Європи й Австралії. Участь узяли ієрархи Українських Церков та представники українських національних організацій і товариств усього вільного світу, представники поневолених Москвою народів та тисячі українських громадян, молоді й дітей.

З нагоди відслонення пам'ятника відбулися у Вашингтоні святкові імпрези: три концерти, фестиваль молоді та бенкет.

Ця історична подія знайшла свій відгук у всій американській пресі і була передана радіовими й телевізійними станціями. Радіо „Свобода” й радіо „Голос Америки” трансмітували її різними мовами до країн поза „залізною заслоною”. Газета „Вашингтон Стар” назвала пам'ятник Шевченкові „новою статуєю Свободи”. Вона даватиме надію всім поневоленим народам, що прийде час, коли увесь світ діждеться „Вашингтона з новим і праведним законом”.

Б. Д.

ДВА ХЛОПЧИКИ

Два хлопчики на ставочку
Ловлять рибку в холодочку,
Золотеньку і срібненьку,
І велику, і маленьку.

Прийшла мати рибку взяти,
На вечерю їх позвати,
А хлопчики і не чують,
Все на рибоньку чатують.

І з кошиком пішла мати
Вечеряти готувати,
Барить юшечку з линами,
Вихваляється синками.

Прийшли хлопці, мовчки сіли,
Ось юшечки попоїли
І на возі лягли спати,
Щоб з сонечком разом встати;

Щоб знов піти до ставочка
Ловить рибку в холодочку,
Золотеньку і срібненьку,
І велику, і маленьку.

Пояснення - словничок:
На Україні в літні парні ночі хлопці не раз почують надворі, в повітках (sheds), на сіні або на возах; позвати — покликати; чатувати — чигати, підстерігати, потайки ждати на когось (to lie in wait або in ambush); лин — річкова риба (tench).

РОЛЯНИК

ЗЛОВИЛИ ЩУКУ

Луць і Дмитрик ловлять рибку
У ставочку край млина,
Крізь водичку, мов крізь шибку,
Проглядає глибина.

„Дмитре, бачиш? — Луць шепоче. —
Он здоровий шупачок!
Чи в нап бік плисти захоче,
Чи побачить наш гачок?“

Притаїлись Луць і Дмитрик,
Поплавець здригнувся на мить...
„Гей, тягни!“ — І вже в повітрі
Срібна рибка мерехтить.

З радощів танцює Луць,
З радощів кричить Дмитрусь,
Та чи весело і щуці —
Вам казати не берусь...

Пояснення - словничок: щука або шупак — річкова риба (pike, luse); проглядати — прозирати, бути видимим крізь щонебудь (to peer out, transparent, to appear); притаїтися — причаїтися, приховатися (to lurk, to hide); поплавець — cork float.

„СВОБОДА“ SECTION I

журнал
для
української
дитини.

Рис. 1. 15-го вересня 1954 Ч. 1

Н А Ш Ж У Р Н А Л

По бурі, по зливі веселка на хмарі —
І діти щасливі біжать на поріг:
„Веселка! Веселка!“ І з радістю впарі
Лунає дитячий захоплений сміх.

Та літо минає, і сонечко в'яне,
На небі безкраїм веселки нема,
Лиш осінь снує-розстилає тумани,
А завтра настане холодна зима.

І раптом — хороша, бадьора хвилина:
Іде листоноша, „Веселку“ несе,
І рідний журналик вітає дитина
Із радісним серцем і щиро, як все.

Які тут казки, загадки і розмови!
Які образки! Гей, читайте всі враз!
Не з барв, а зі слів, мов із квітів Дніпрових,
„Веселка“ ця виткана, друзі, для вас.

Прийміть оту мову дідів незабутніх,
Барвисту, чудову веселку степів —
Це мова країни, що нині ще в путах,
А завтра співатиме вільний свій спів.

Доні Українського Народного Союзу і внучці „Свободи“ — дитячому журналові „Веселці“ минуло десять років. Дня 15-го вересня 1954 року появилася перше число „Веселки“. У лівій колонці подасмо поменшений вигляд титульної сторінки першого числа журналу: наголовок і заставку роботи мистця бл. п. Миколи Бутовича та вірш Романа Завадовича „Наш журнал“.

Перші річники „Веселки“ (1954-55) друкувалися на звичайному газетному папері, як додаток до щоденника „Свобода“. Згодом „Веселка“ стала самостійним, спертим на передплатах, журналом і друкується на доброму журнальному папері, з кольоровими ілюстраціями. У грудні минулого року „Веселка“ святкувала свій ювілей — появу сотого числа журналу.

Кожного місяця у Ваші хати заходить листоноша й приносить Вам свіже число журналу, яке сміється до Вас райдужними кольорами. Кожен раз „Веселка“ приходиться до Вас інакше вдягнена, чепурна, грайлива, радісна. Приходить до Вас з наукою, лектурою, порадюю й розвагою. Скільки в ній гарних віршів, скільки оповідань, чарівних казок, скільки сценічних картин-п'єсок, цікавих розповідей і статей, розваг, загадок, сміховинок, веселиць, листів, дописів з дитячого життя! Всі ці матеріали приготував редакція у співпраці з численними співробітниками-письменниками й ілюстраторами. Багато матеріалів надсилають до нашого журналу й самі його читачі — діти.

Появу „Веселки“ завдячують діти Українському Народному Союзові й „Свободі“, що цього року відзначали своє сімдесятиліття. Вони є видавцями й опікунами „Веселки“. УНС — найстарша, найбільша й найбагатша українська безпеченева установа в ЗДА, завжди опікувався дітьми. В 1914-17 роках УНС видавав дитячий журнал „Півітка“. Тепер кожного року веде на „Союзівці“ літні виховно-відпочинкові табори, влаштовує під час кожних вакацій курси українознавства й сприяє спортивним змаганням молоді.

З нагоди 70-ліття УНС і „Свободи“ та з нагоди 10-ліття „Веселки“ заспіваймо їм грімке „Многая літа“, а „Веселці“ побажаймо гарного дальшого розвитку та збільшення читачів-передплатників. В. Б.

ГИМН УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

Гей у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо.

Машерують Стрільці Січові на кривавий тан
Визволяти братів українців з московських кайдан.
А ми наших братів українців визволимо,
А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо.

Гей у полі ярої пшениці золотистий лан.
Розпочали Стрільці Січові з москалями тан.
А ми тую ярую пшеницю ізберемо,
А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо.

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні Січових Стрільців.
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо.

У 50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

На середній світлині Митрополит граф Андрей Шептицький посвячує прапор Українських Січових Стрільців у Розвадові, дня 28-го серпня 1917 р. На крайніх світлинах обидва боки Січового Прапора.

П'ятдесят років тому, в серпні 1914 року вибухла в Європі перша світова війна. У цій великій війні стали проти себе дві держави — Австрія й Росія, а згодом взяли в ній участь 33 держави.

До Австрії належали тоді Західні Українські Землі — Галичина зі Львовом, Буковина з Чернівцями та Закарпаття з Ужгородом. Під владою Росії була Східня, або Наддніпряньська Україна з Києвом, Харковом, Одесою, Полтавою та іншими великими містами.

Росія намагалася знищити зовсім український нарід. Заборонила вона засновувати українські установи і товариства, касувала українські школи, не дозволяла друкувати книжок українською мовою, а й саму мову забороняла вживати. Децю легше жилося українцям під австрійським пануванням. Коли вибухла війна, українці в Австрії зразу створили своє власне військо, що звалося Українські Січові Стрільці (УСС), або як їх скорочено називають Усууси. Це були добровольці, які боролися по австрійському боці проти москалів. В лавах УСС боролосся багато дівчат. УСС мріяли про те, щоб визволити Україну з-під московської неволі, а згодом створити свою власну державу.

Російські війська зразу рушили походом на Галичину, щоб прилучити її до Росії й знищити українське національне життя. Російські армії зайняли Львів й рушили на Карпати, щоб захопити Закарпаття й дістатися на Угорщину. Але перейти Карпат вони не змогли. Тут стали їм на дорозі австрійські війська, а в їх складі й УСС. У вересні 1914 р. УСС вперше зустрілися в бою з москалями. Важкі бої в Карпатах велися цілу зиму. Навесні 1915 року російська армія пішла в великий наступ. Розгорівся великий, завзятий і затяжний бій на горі Маківці. Чотири дні москалі намагалися здобути гору, але завжди були відбиті. Бій скінчився 2-го травня славною перемогою нашого Стрілецтва. УСС пішли в погоню за москалями, звільнили

Галичину й у червні увійшли до княжого Львова.

Багато важких і кривавих боїв звели ще УСС з москалями. Прийшов день 1-го листопада 1918 року. Стрільці під проводом сотника Дмитра Бітовського збройно взяли у Львові владу від австрійців. Цього дня на львівській ратуші замаєв український прапор й створилася Українська Галицька Армія. В ній УСС стали „Першою Бригадою” й найкращою її частиною.

Проти молоді Української Держави зразу почали війну поляки. Їм помагала Франція зброєю, одягом, харчами, ліками й старшинами. Українці нізвідки помочи не мали. Після важких боїв наша Армія мусила відступити зі Львова й податися на Східню Україну. Тут велися вже бої з большевиками. Галицькі й наддніпрянські українські війська з'єдналися і спільно вдарили на большевиків. Дня 31-го серпня 1919 року Київ опинився в руках Українських Армій.

Але встоятись не було сили. Поруч ворогів — москалів і поляків в Україні запанувала ще страшна пошесть — тиф. Не було ліків, не було харчів, одержі, зброї й набоїв. Народи й держави світу байдуже дивилися на нерівні змагання українців з московськими большевиками. Ніхто тоді ще не розумів, що згодом червона Росія стане загрозою для цілого світу. Ніхто не розумів того, що боротьба українців за свою державу, це одночасно й боротьба за вільний світ.

І хоч молода Українська Держава впала під ударами ворогів, геройські вчинки УСС, Української Галицької й Наддніпрянської Армій ніколи не забулися. Вони незабаром відновилися під час другої світової війни, коли постала Перша Дивізія Української Національної Армії, а згодом Українська Повстанська Армія.

Прийде час, коли знову в Києві, у Львові, в Чернівцях і в Ужгороді замають українські прапори, звіщаючи світ про постановя Вільної Української Держави.

Б. Д.

ПРИГОДА В ЛІСІ

(Стрілецьке оповідання)

Біля села, в ліску на Кичері, кипів завзятий бій: Українські Січові Стрільці йшли в наступ, торохкотіли скоростріли, лилася кров.

На другий день уранці проходили селом стрільці з піснями на устах. Ворог відступив.

Раділи люди. Рідне військо переможно йшло вперед. Під весняним сонцем танули останні клапти снігу. Над чорними полями розносилися пісні жайворонків.

Сільські діти звикли вже до війни. Бувало, свистіли кулі, а діти бігали поміж хатами, і кулі їх не зачіпали.

Але сьогодні і в селі, і за селом спокійно.

Івась і Марійка пішли до лісу збирати проліски. Ноги грузнули в розталій після морозів чорній землі. По дорозі діти минали поламані загорожі з колючого дроту та вояцькі окопи. В окопах блищали калабани води. Тут і там лежала поторощена зброя, виднілися глибокі ями, вириті гранатами. Над побойовищем розносилося протяжне крякання ворон.

Ось і ліс. Навкрути глуха тиша.

Нараз діти зупинились: перед ними в глибину лісу тягнулась по землі червоною стрічкою кров... Діти переглянулись, і невідомий досі переляк огорнув їх серце. Але що це? Здалека чути стогін.

Івась ухопив Марійку за руку, і вони пішли поволі й обережно. Край галяви сидів, спершись на стовбур берези, стрілець у шапці-мазепинці. Діти зупинились, але стрілець махнув до них рукою і вони, осмілившись, підбігли до нього.

На його блідім лиці з'явилась усмішка.

— Чи в лісі є військо? — запитав півголосом.

Івась заперечив.

— До села далеко? — знову промовив стрілець. — Покличте когонебудь, бо сам не здужаю іти...

І показав рукою на скривавлену ногу.

Івась поглянув на Марійку.

— Не будеш боятися? Я побіжу в село, покличу діда. Зажди тут — я швидко вернусь!

Побіг.

Стрілець дивився хвилину услід за Іваском, опісля важко зідхнув. Марійці стало його жаль. Хотіла якнебудь допомогти, але не знала, як.

— Чи дуже вам болить? — запитала.

Стрілець усміхнувся.

— Трохи! — сказав. — Вчора ми пішли в наступ. Стрільці розбили москалів і погналися за ними. Куля поцілила мене в ногу. Мене недобачили, і я остався сам. Не було сили дійти до села.

— А до нашого села сьогодні вранці стрільці

привезли гармати, — заговорила Марійка. — По полудні поїхали далі.

Стрілець повеселішав.

— Значить, наступ продовжується! А ти любиш стрільців?

— Дуже люблю! — зарум'янилася Марійка. — Це ж наше військо! Наш тато також січовий стрілець. Дідо кажуть, що тато пішли здобувати волю нашій рідній українській землі.

Стрілець погладив Марійку по головці.

— Правду каже твій дідусь. Ми всі боремося за волю і, хоч багато проллється нашої крові, таки добудемо її!

У лісі залунав гомін багатьох голосів. На галяву вибіг Івась, а за ним ішов гурт людей. Старий дідусь підійшов до стрільця.

— Бач, поцілили тебе, сину, вороги наші...

— Нічого, батьку! — бадьоро відповів стрілець. — Це за волю України. За неї навіть смерть не страшна!..

Загорожа — fence; мазепинка — військова шапка на зразок козацьких шапок з часу Мазепи, що її носили Українські Січові Стрільці; скоростріл або кулемет — machine-gun; грузнути — застрягти (в болоті) (to sink in the mud); окопи — стрілецькі рови, в яких сидить військо під час бою (trenches); граната — розривне стрільно (high explosive shell); переглядатися — обмінюватися поглядами (to exchange looks); здужати — мати силу, бути здатним щось виконати (to be able).

ГОСПОДЬ І КВІТИ

Був соняшний ранок. У райській долині квіти чекали на приход Господа. Хоч тоді квітам ще дозволялося вільно рухатися по долині, цього ранку вони стояли непорушно у сподіванні ласки Божої.

Ось надходить Господь. Першу помітив проліску. Вона зустріла Його поглядом синіх оченят, в яких було стільки надії. Господь ласкаво доторкнувся квітки і промовив:

— Будеш ранньою весняною квіткою. Виростай першою, оповідай приход весни!

Почувши Господню мову, фіялочка подумала: „Щаслива проліска, вона приносить радісну звістку. А то ж так приємно дарувати радість усім навкруги!”

За такі хороші думки Господь нагородив фіялочку ніжними пахощами. Відтоді вона стала першою пахучою весняною квіткою.

Підійшов Господь до троянди. Зарожевілася квітка від щастя і потягнулася вгору, щоб вдячно торкнутися Господньої руки. Від гарячого почуття захоплення і відданості її туго завинені пелюстки розгорталися і щораз густіше наливалися чудовими барвами. І почула вона слова Господа:

— Розів'єшся пишним квітом. Будеш найгарнішою квіткою на землі.

Біла лілея зустріла Господа з побожно схиленою голівкою, ледве чутно шепочучи слова молитви-привітання. Так і зосталася вона назавжди побожною квіткою, квітом чистоти. З того часу люди несуть лілеї у Божий храм і кладуть їх перед вітарем Божої Матері.

Пішов Господь далі долиною. Горицвіт, шавлія, м'ята, подорожник, звіробій, золототисячник, валеріяна, ромен і багато інших гуртом припали до ніг Милосердного. Господь поблагословив їх і промовив:

— Помагайте людям у біді! Ростіть, всмокуйте соки землі, ловіть соняшне проміння! Збирайте ліки у своїх листочках, у корінцях, у насінні!

Кожен з вас буде мати в собі ліки від якоїсь хвороби.

Була там і конвалія.

— Господи! — озвалася вона несміливо. — Я хочу робити добро людям, та чи знайдуть вони мене в лісових тінистих схованках? До того ж я мала й непомітна.

І почула відповідь:

— Не турбуйся, квіточко, люди будуть шукати і знаходитимуть тебе. Для того даю тобі дивні пахощі, а разом із цим у своїх дрібних білих квітках-дзвіночках матимеш дорогі ліки для серця.

Поблизу стояв будяк. Почувши розмову, він записався: коли невеликі квітки мають таке важливе призначення, то йому — будякові — буде дане ще важливіше! Він гордо випростався, розштовхав своїм жилавим листом менші рослини, — цього притиснув до землі, тому обірвав гілочки, — і приступив до Господа. Тож був покараний за зухвальство та зневагу менших:

— Нікому не буде користи з тебе! Ніяка тварина не захоче жититися твоїм листям, бо на ньому виростуть тверді колочки, — сказав Господь і пішов далі. Будяк здригнувся і в думці гірко покаявся. Тоді Милосердний повернувся і промовив:

— Будеш рятувати верблюдів від голодної смерти в пустелях.

Ішов Господь далі й далі. Кожній зустрічній квітці давав якесь доручення. Нарешті захотів присісти й відпочити. Озирнувся навкруги, а вже соняшник підставив свій міцний стовбур, щоб Господеві було до чого прихилити спину, простяг широке листя, щоб зробити холодок. Його велика квітка випнула свої жовті пелюстки, запрошуючи бджіл звеселити Господа бджолиним гудінням-музикою. І нагородив Господь добру рослину за таку увагу:

— Станеш у великій пригоді людям. З твоєї квітки бджоли збиратимуть нектар і перероблятимуть його на мед, а в насінні будеш мати цінну по-

живу для людей. Для того вони тебе й вирощуватимуть. Всі тебе любитимуть і шануватимуть.

Відпочив Господь і пішов далі. Поміж сірим камінням стояла бідна непомітна квітка.

— Де ти примостилася, моя дитино, чому не йдеш до веселого гурту на зелені трави? — спитав Господь.

— А це каміння, Боженьку, залишити самітнім? Без мене не буде тут життя.

Зворушила Господа така відповідь. Він вирішив дати цій квітці особливе завдання.

— Будь ломикаменем! Даю тобі незвичайну силу проростати крізь твердий ґрунт, пробивати у своєму рості каміння. Розцвітай синім і фіолетовим квітом! Не бійся тяжкої праці та невігоди! Давай іншим приклад витривалості й мужності!

Ще раз довелося Милосердному розгніватись. Гарне суцвіття бамбука виросло найвище від усіх квіток, але пнулося ще й ще вище. Бамбук з погордою дивився згори на інших. Чуючи розмову Господа з квітками, він спалахував від заздрощів і злісно шепотів: „Чому не мені бути найгарнішою квіткою на землі? Чому не мені дано найніжніші пахощі?” І, не втерпівши, поки Господь підійде до нього, сам наблизився і спитав:

— Господи, чи одержу я краще призначення, ніж ця дрібнота? Чи матиму славу й належну мені шану від людей?

— Соромсь! — промовив Господь. — Грішиш гордощами. Не прославляти, а жахатися тебе будуть люди.

Так і сталося, хоч по деяких країнах люди вирощують бамбук. Ця багаторічна рослина протягом кількох років дає їм їжу — поживні молоді пагони. Але коли бамбук раз зацвіте, він умирає, і тому люди жахаються, побачивши на ньому цвіт.

Господь помітив, як схвильовано ворухнулися листочки однієї квітки, як голівка її то нахилилася, то підвилася вгору, ніби подавала знаки.

— Чого ти так непокоїшся, квітчко?

— Бедрикові загрожує небезпека, Боженьку! Тут літають пташки, можуть схопити цю корисну комаху. Нехай би ховався під моє листячко!

— Така ти добросердна рятувальниця? Ну, коли вже маєш до цього нахил, рятуй людей! Звелью вітрам рознести твоє насіння по схилах вулканів. Люди, що там поселились, не всилі відчутти наближення підземного вибуху, а ти кожного разу перед вибухом розквітай червоним квітом і тим попереджай про небезпеку. Люди будуть тобі вдячні, бо матимуть час урятуватися. Називатися будеш королівська примуля.

Обійшов Господь усю широку долину, не минув ні однієї квітки. Здавалося, всіх наділив призначенням. Аж ось біля самої вихідної брами ступив на тверде зелене листя.

— Чого це ти, барвінку, так низенько розіслався по вологій улоговині?

— Стелюсь, Боже, килимом Тобі під ноги, щоб перейшов по сухому.

— Ніжне серце маєш, рослино моя! За це всі й усюди тебе любитимуть, молоді дівчата будуть тебе садити і плекати; пісні про тебе співатимуть. Не завмирай на зиму і під снігом залишайся свіжим! Весели всіх навкруги зеленим листом! А як доведеться кому покинути рідний край і жити на чужині, заглядай йому в душу ясним синім очком, злагідною його тугу! — промовив Господь і вийшов з долини.

Так і до наших часів квіти виконують завдання, що їх того ранку поклав на них Господь Створитель.

Пояснення-словничок: Пагін — молоде бильце, галузка (shoot, sprout, sprig); бамбук — рослина, тверде біло якої має колінця (bamboo); троянда — рожа; конвалія — пахуча квітка (Lily of valey); будяк — колючий бур'ян (thistle); ломикамінь — рослина, що росте на скелях (saxifrage, breakstone); всмоктувати — всисати в себе (to suck, to imbibe); жилавий — тугий, гнучкий (sinewy, stringy); зухвальство — нахабство, влізливість (impudence, impertinence); каятися — признаватись до провини, жалкувати на помилки (to repent, to rue, to feel sorry); верблюд — тяглова тварина з горбом на спині (camel); суцвіття — збірня китиця квіток (blossom cluster); заздрість — завидки (envy, jealousy); бедрик — хрущик, що має ще назви „зозулька” або „сонечко” (Lady-bird); улоговина — округла долина, заглибина, видолинок (oval valley, hollow).

ВІЩИЙ СОН

Сценічна картина з життя Т. Шевченка

Дійові особи:

ТАРАС — 13 років	1 ЯНГОЛ
МАРУСЯ — 11 років	2 ЯНГОЛ
АНДРІЙ — 12 років	3 ЯНГОЛ

Подія відбувається на узліссі біля села Тарасівки 1827 року.

В і д с л о н а

Залите сонцем узлісся, поросле зрідка деревами й кущами, на заднім пляні густий ліс. Лунає лагідна музика, переплітана щебетанням пташок. Надходить МАРУСЯ з глеком у руках і, схиляючись, тут і там збирає суніци.

МАРУСЯ (підіймає в пальцях суніцю). Ну, й хороша ж сунічка! Такої здорової та запашної я досі, їйжебо, не бачила! Іди ж, ягідко, до глека, туди тобі й дорога! (Кидає суніцю до глека, опісля прикладає руку до огей і дивиться на сонце). Ой, лишенько, чи не запізнилась я? Сонце вже повернуло з полудня, а матуся наказували не баритись. Годі далі збирати! Ще тільки закосичусь і гайда додому! (Поставила глека на землі, зірвала квітку і втикає її за стрізку на голові).

(Входить АНДРІЙ. Побазивши Марусю, скрадається навипиньки, стає за кущем, прикладає долоні до уст і наслідує голос дикого голуба: „Вур-ку!”)

МАРУСЯ (здригнулася). Ах! (Оглядається). Ну, й налякав ти мене, Андрійку!

АНДРІЙ. Ха-ха-ха! Невже? А що з тебе за дівка, що навіть голуба жахається? Якби вовк або кабан — тоді інше діло!

МАРУСЯ. Ха-ха-ха! Та хіба ж ти голубом заворкотав? Мені здавалося, що то якась птаха заскреготала. Ха-ха-ха! Ну, нічого, прийде час — я тебе теж налякаю, віддячу! Але... що ти тут робиш?

АНДРІЙ. Бігав з хлопцями в ліс подивитись, чи не надумали рости гриби. Розбрелися ми по лісі, а я, замість шукати грибів, взяв та й побіг за молодістю вивіркою. Вона втекла, а я заблуdiv... Але байдуже, не страшно! Ось і на узлісся вихопився, а тут я вже, мов удома.

МАРУСЯ. А хто з тобою був?

АНДРІЙ. Сусідські хлопці — Тихін та Омелько. Може ти їх бачила?

МАРУСЯ. І голосу їхнього не чула!

АНДРІЙ. А ти вже додому з повним глеком?

МАРУСЯ. Зранку збираю. Пора ж!

АНДРІЙ. То ходім удвох! По дорозі гукатимем, голосніше буде, то скоріше їх знайду!

МАРУСЯ (бере глека). Ходім!

(Надходить ТАРАС, у руках вузлик і крива пализка).

МАРУСЯ (до Андрія). Стривай! Хтось іде! Чи не Омелько?

АНДРІЙ. Ні, це якийсь хлопець незнайомий.

ТАРАС (підійшов ближже). Здорові були!

МАРУСЯ і АНДРІЙ. Будь і ти здоров!

ТАРАС. Скажіть, чи туди дорога в Тарасівку?

АНДРІЙ. Дорога туди лежить, та не близький світ.

ТАРАС. А куди ж іти?

МАРУСЯ. Іди повз узлісся, так щоб праворуч у тебе завжди були дерева, а ліворуч — поле.

АНДРІЙ. Вийдеш на горб і побачиш вітряка.

МАРУСЯ. Егеж! Від вітряка збігай прямо в долину до хреста на роздоріжжі.

АНДРІЙ. А тоді берись направо, там буде кладка через річечку, а далі луг.

МАРУСЯ. Луг і верби обабіч шляху. Ступай просто поміж вербами, вони тебе і заведуть просто в Тарасівку.

ТАРАС. Спасибі вам! Тепер уже знаю: хоч не далеко, та й не близько!

АНДРІЙ. А хто ти будеш, хлопче?

ТАРАС. Я Тарас, Григорія Шев... (прикусив язика). Не важне! Хіба не все одно? Чув я — у Тарасівці є дякон, маляр на всі руки. Я хотів би вчитись у нього малювати.

МАРУСЯ. Егеж, є такий дякон! Кажуть, малює образи святого Микити і святого Івана-Воїна — всім навдивовижу!

ТАРАС. Отой же самий! Я до нього й іду!

(З глибини лісу гучи злов'язі вигуки: „Го-го-го! Андрію-у-у! Ге-е-ей!”).

АНДРІЙ. Чуєш, Марусю? Це мої друзі! (Прикладає грубкою долоні до уст). Го-го-го! Я ту-ут! (До Марусі). Ходім, а то знов розгубимось! (Пішов попереду).

МАРУСЯ (до Тараса). Ну, бувай здоров! (Пустилася йти за Андрієм, але по кількох кроках зупинилась і вертається назад). А скажи: ти не голодний?

ТАРАС. А, я про це й не думаю.

МАРУСЯ. Голодний, голодний! Бачу по тобі. Стривай, я принесу тобі шматок паляниці. Наша хата недалеко звідси, на хуторі. А поки, ось тобі пригорща суніць! Підставляй листка! (Наситає з глека суніць на широкого листка).

ТАРАС. Так ти ж для себе назбирала!..

МАРУСЯ. Для тебе теж! Тож ти не відходь, дзюбай собі ягідки, а я побіжу по хліб. Жди тут на мене! (Побігла).

ТАРАС (сідає на пенька). Заболіли ноги, трохи перепочину! (Бере пальцями ягідку за ягідкою і помалу їсть).

(З дерева гучи голос зозулі: „Ку-ку! Ку-ку!”).

ТАРАС. Здорова була, пташко-зозулько! І ти мене привітала! Спасибі тобі! (Зозуля: „Ку-ку!”). Бачу, що в тебе охота порозмовляти зі мною. От, тобі життя: куди хочеш, туди літаєш, ніякого горя не знаєш, ніхто тебе на панцину не жене. А скажи, чи пощастить мені в цій Тарасівці, чи прийме мене дякон у науку? (Зозуля: „Ку-ку!”). Не знаєш? А так хотілось би! Малювати — яка розкіш! Знаєш, зозулько, якби я був малярем, я намалював би воїна-лицаря, та не так, як малює дякон — а такого, що бореться за волю, за щастя всіх

покривджених. („Ку-ку!“). Так, так, не дивуйсь, пташко! Мій дід Іван, бувало, каже: „Воля сама не прийде, за неї треба боротись“. А батько-мати ждали-сподівались тієї долі та й померли на панщині... Про волю гомонять усі кріпаки. („Ку-ку!“). А бачиш, правда! Тільки ж замало говорити, замало бажати — треба її здобути! Та я ще малий, і сила в мене невелика. Спершу вчитись, учитись треба, щоб знати, як боротись з неволею, як перемогти її. А часом мені здається, що я сам став би цим воїном-лицарем і пішов би боротись за волю. („Ку-ку!“). Дивуєшся? Не віриш? Питаєш, звідки взяти сили? (*Встає, показує рукою вгору*). О, мила пташко, для цього треба благословення звідти — з неба! Коли б мені Бог допоміг, я став би борцем за волю. Бо воля — Божа, свята! Я ходив би по Україні з міста до міста, з села в село, з хати до хати і розказував би людям про волю. А може я співав би про неї, може писав би — сам не знаю, але почувую, що я не злякався б ніякої перешкоди, не поступився б ні перед яким ворогом! Чи тобі це до вподоби? (*Тригг „ку-ку“*). Спасибі, зозулько! Лети собі здорова і щасливої тобі дороги! (*Сів і розглядається*). Гарно тут! Так святково, урочисто, мов у церкві. Стиха шумлять дерева — моляться. На очі сон налягає...

(*В той час, коли Тарас засинає, відживається гармонійна музика. На сцені щораз темніше, врешті настає хвилина темряви, а коли за хвилину блисне синє фєєричне світло, видно грєох янголів із стрещеними на грудях руками*).
(*Тарас встає з свого місця і дивиться непорушно кудись перед себе, його облизгя поважне, урочисте. Музика затихає*).

1 ЯНГОЛ. Ми, посланці Божі, приносимо з неба на землю три подарунки.

2. ЯНГОЛ. Це не золото, не срібло і не самоцвіти — не скарби землі, а скарби духа для людини, що гідна Божого благословення.

3 ЯНГОЛ. Вони призначені для того, хто готов стати борцем за перемогу Божої Правди на рідній землі.

ТАРАС. За перемогу Божої волі!

1 ЯНГОЛ. Але Божі дари коштують великої жертви.

2 ЯНГОЛ. Хто забуде своє добро, своє щастя, самого себе і житиме для інших, для свого краю, дари неба допоможуть йому.

3 ЯНГОЛ. Коли біль рідного народу буде його болем, радість народу — його радістю, а бажання народу — його бажанням, дари неба допоможуть йому.

ТАРАС. Я не був би щасливий, коли б мій нарід терпів! Але, хоча б мені довелося терпіти і найбільший біль, я радів би щастям свого краю.

1 ЯНГОЛ. Це той, кого ми шукали! (*До Тараса*). Слухай, яку долю посилає тобі Бог! Ти станеш великим поетом-кобзарем, але твоя слава не принесе тобі ні щастя, ні багатства, лише терпіння.

2 ЯНГОЛ. Ти станеш великим малярем, щоб показати людям на картинах красу Божого світу, але хтось могутній і жорстокий заборонить тобі малювати.

3 ЯНГОЛ. Ти станеш героєм, що веде свій нарід у бій за волю, але твоєю зброєю не буде меч.

ТАРАС. Три подарунки, три важкі-важкі дари. Чи допоможе мені Бог сповнити це діло?

1 ЯНГОЛ. Щоб сповнилася воля небес, щоб полум'ям — розумним словом просвітив приспану душу свого народу, кладу долоні на твоє чоло. (*Підходить до Тараса і поволі опускає долоні на його голову*).

2 ЯНГОЛ. Щоб удруге сповнилася воля небес, щоб ти своїми картинами показав людям красу Божого світу, де не повинно бути гріха, кладу долоні на твої руки.

3 ЯНГОЛ. І щоб утретє сповнилася воля небес, щоб ти став відважним, завзятим і непохитним борцем-лицарем, кладу долоні на твої груди.

ТАРАС. Коли мені судилась така доля, я її приймаю.

ЯНГОЛИ. Амінь!

Світло мінєє кольори, поступово темніє, а коли настає хвилина темряви, янголи зникають. Знову сяє денне світло, Тарас спить, а лісом лунає мелодійна музика.

МАРУСЯ (*вбігає за хвилину з вузликом у руках*). Ось і я вже тут! (*Придивляється*). Утомився бідолашний! (*Злегка торкає Тараса*). Тарасе!

ТАРАС (*будиться*). Де я? А, це ти, Марусю? (*Розглядається*). Тут хтось був?

МАРУСЯ. Я не бачила! Ось тобі паляниця і шматочок сала! (*Кладає харгі у Тарасів вузлик*).

ТАРАС. А де вони?

МАРУСЯ. Хто?

ТАРАС. Ясні дівчата з крилами.

МАРУСЯ. Кажу ж — нікого не бачила! (*Боязко оглядається*). Не лякай мене, Тарасе!

ТАРАС. Вони не страшні. Вони приносять дари, важкі дари...

МАРУСЯ. То це тобі хіба приснилося!

ТАРАС (*протирає очі*). Може... Може... Ах так, то був сон! Але який дивний! Від нього в мене вступила якась таємнича сила! (*Прикладає долоню до голови і грудей*).

МАРУСЯ. Ти втомився! Ходи до нас на хутір, там відпочинеш, а завтра підеш далі.

ТАРАС. Ні, я тепер дужчий, як був! (*Встає з пенька*). Пора мені в дорогу! Велика дяка тобі, добра дівчино! (*Вклоняється*).

МАРУСЯ. Бувай здоров! Щастя тобі Боже! Гляди ж, не збивайся з дороги!

ТАРАС. О, ні, не заблуджу! Я знаю: відтепер мене поведуть дорогами світу оці ясні дівчата... з крилами.

(*Обернувся, відходить, на дереві кує зозуля, Маруся здивовано дивиться услід Тарасові*).

МАРУСЯ (*по хвилині, коли Тараса вже не видно*). Якийсь дивний хлопець! Хай йому Бог помагає!

(*При мінливому світлі та урочистих акордах музики заслona поволі спускається. Кінець*).

ОЙ, РЯТУЙТЕ ЧОРНОГУЗА!

Чорногуз-боягуз
У болоті загруз,
Жаб шукав, не вважав,
В трясовиння попав.

Просить він: „Лебеді,
Поможіть у біді!”

Але ті лебеді
Попливли по воді.

З рогами вибіг щур:
„Щур тобі, бузьку, щур!
Як попавсь, то сиди,
Набирайся біди!”

З-під землі виліз кріт,
Просить всіх: „Поможіть!

Швидше йдіть, бо загруз
Бідний наш чорногуз.
Я б поміг, та зморивсь!..”
І під землю поривсь.

Із дупла виліз шпак:
„Що за шум? Звідки, як?
Де тут сталась біда?
Каламутна вода!”
Як про все шпак дізнавсь,
У дупло заховавсь.

З жабуриння, з-під кладки
Обізвалася жабка:

„Ква-ква-ква! Кри-ки-ки!
Кум-кум-кум з осоки,
Що за шум тут зчинивсь,
Хто в болоті втопивсь?”

„Не втопивсь, а загруз,
Пропадає Чорногуз!”

„Не велика біда —
Ворог хай пропадає!
Так і треба голоті,
Хай не лізе в болото!”

Раптом хвиля знялась,
Впливає карась:
„Що таке? Хто гука? —
Запитав щупака,

А дізнавсь — засміявсь,
Між каміння сховавсь.

А на березі вмить
Вже й лисичка стоїть,
Каже: „Чую здалека:
У біді наш лелека.
Ой, біда, ой, біда,
Бо холодна вода!
Я ж не маю часу,
Дітям їсти несучу”.

З нірки висунувсь рак:
„Помогти треба, так!”

Рак поліз назадгузь,
Де загруз чорногуз,
Гострі клешні розкрив,
Трясовиння розрив.

П'ять годин працював
І бузька врятував.

**

Пам'ятайте, хлоп'ята,
Не забудьте, дівчата:
Як хтось буде в біді,
Помагайте тоді!

ЛІЛІНІ РУЧЕНЬТА

У малої Лілі
Рученята вмілі!
Любить плести Ліля
Кошики з бадилля;
Тче вона спіднички
З листя і травички —
Шие без машини
Голкою з ялини.

На городі Ліля
Виполола зілля.
А тепер ще квіти
Добре слід полити.
Розливає воду
По всьому городу!...
Глянула на грядку —
Все тепер в порядку!

Йде тоді до хати
Казочку читати.
Дочитає книжку —
Замете доріжку.
Вже година п'ята —
Час зустріти тата.
Швидше мити руки —
Ой, на них багнюки!..

Рученьки проворні
Від роботи чорні!
Та іде субота —
Скінчена робота.
В Лілі щонеділі
Рученята білі.

Вставало ясне сонце над Верховиною, і гуц-лочка Марічка гнала свої овечки на полонину. Овечки раділи, бо трава на полонині смачна та зелена, а Марічка раділа, бо дуже любила полонину. І овечок любила, і всю Верховину любила.

Овечки йшли, помекуючи, а Марічка йшла за ними. Розмахувала прутиком, що його виломила біля своєї хижі, та співала:

Ой пливу я по Дунаю Нема краєвих співаночок,
Та й собі думаю: Як у нашім краю!

Завернула білу овечку з сірим вушком, що забігла в колгоспний овес, та й знову заспівала:

Ой мої ви співаночки, Якби в мене скарби були,
Якби в мене сила, Я би вас купила!

І, хоч стежка здіймалася стрімко вгору поміж високі смереки, Марічка ступала легко по м'якій хвої та виспівувала:

Всім дівчаткам-щебетушкам, Щоби разом із пташками
Щоби вас пізнали, Любо щебетали.

Вийшла з лісу на високу полонину. Побачила над собою голубе небо, чистісіньке, без однієї хмаринки. Розглянулася, побачила, що кругом нема нікого, тільки її овечки, а тоді зачерпнула повні груди свіжого повітря та й заспівала на весь голос:

Ой кувала зозуленька Нема щастя в ріднім краю —
Та й буде кувати: Москалів багато!

Вівці розбіглися на всі боки, скубали соковиту травичку, а Марічка підійшла ще трохи вище, сіла на камені та знов заспівала:

Ой мої ви співаночки, На зеленій полонині,
Де ж я вас подію? Там я вас посию . . .

Марічка співала й не бачила, як співаночки зривалися з її уст, немов пташки з гніздечка, лопотіли крильцями над її головою та підносилися високо у безхмарне небо. Були всі дуже подібні до Марічки, тільки маленькі-малесенькі, легенькі-легесенькі та крилаті. І линули далеко-далеко, понад горами й долинами, понад туркотливими містами та безлюдними пустелями, і ще да-

лі, понад запіненим, бурхливим океаном. Довго летіли, аж заболіли їм крильця, аж здавалося, що ось-ось сил не стане, впадуть і потонуть.

Але як лиш котра з них втомлена знижувала свій лет, інші вговорювали:

— Не спиняйся, лети з нами! По всьому світі живуть дівчатка-щебетушки, що для них Марічка нас співала. Нам же треба до них добратися!

І знову всі разом підіймалися вище й летіли далі, аж побачили здалека берег нової, незнаной землі. На самому березі стояло місто з такими високими домами, що їх верхки, здавалося, сягали хмар. Долетіли Маріччині співаночки над це місто і побачили звисока-висока, як на всі сторони вели з нього дороги, а цими дорогами су-

нулися з міста якісь маленькі ніби коробочки, червоні, зелені, сині... Не могли збагнути співаночки, що це таке, аж побачили одну таку коробку з відкритим верхом, а в ній видно було згори тільки голови: дорослих людей, а поміж ними і дитячі верткі та кучеряві голівки.

— Я знаю, що це! — промовила перша співаночка в цяцькованому киптарі. — Це люди їдуть з міста у цих коробках, всіми шляхами.

— Мабуть, їдуть на літо кудись у гори чи над ріки. І в Маріччине село приїздили влітку такі люди з міста! — завважила друга співаночка з завітчаними косами.

— Тоді треба й нам за ними поспішати, бо певно знайдуться поміж ними і наші дівчатка-щебетушки! — сказала третя в золототканій плахті.

— А коли вони будуть там на волі, не будуть учитися в школах, то знайдеться в них напевно час, щоб і нас співати! — додала четверта з дзьобенкою через плече.

Летіли, летіли, аж у далині замайорили перед ними гори. Стали спускатися вниз, аж присіли на великому вікні з білими завісками. В кімнаті за вікном сиділи на підлозі діти перед якоюсь мерехтливою та галасливою скринькою, що по ній пересувалися весь час рухливі картини. Сіли й заслухалися. Аж співаночка в цяцькованому киптарі сказала:

— Вслухаюся та вслухаюся, але не чую тієї мови, що нею говорить Марічка. І нас, співаночок, тут не то не співатимуть, але й не зрозуміють. Летімо далі шукати наших дівчаток-щебетушок!

Полетіли й сіли недалеко, на другому вікні. А в кімнаті на стіні ікона, оповита вишитим рушником, на камінку розмальовані глечики, точнісінько такі, як у Марічки в миснику, а на підлозі дві золотокосі дівчинки граються звірятками з пластики.

— Це таки вже певно наші дівчатка-щебетушки! — зраділа співаночка, — та що з завітчаними косами.

Облетіли хатку, знайшли двері, влетіли всередину, розсілися на м'яких фотелях та й заспівали разом:

Черемоше, Черемоше,
Бистра твоя вода,

Дівчинонько з Верховини,
Пишна твоя врода!

Дівчатка перестали гратися, заслухалися, а одна промовила такою мовою, як говорила Марічка:

— Чуєш, Галю? Хто це так дивно співає? У нас нема такої платівки!

— Ми добре потрапили! — шепнула співаночка у золототканій плахті.

— Вони зараз заспівують з нами! — зраділа та, що з дзьобенкою через плече. Але друга дівчинка відповіла зовсім не тією мовою:

— Я не люблю таких пісень! Вони старомодні. Я зараз заведу патефон, щоб не слухати їх!

Встала, підійшла до скриньки на чотирьох тоненьких ніжках, натиснула якийсь гудзичок, і вмить скринька загарчала та загавкала:

Мамбо, тамбо, самбо!

Співаночки аж позривалися на рівні ноги спереляку, проскочили чимдуж поміж крилами великого вітряка, що був уставлений у вікні. Навіть дверей не шукали, так спішилися, щоб вирватися на волю.

Полетіли над лісами та горами. Летіли мовчки, бо якби котра хоч словечком обізвалася, зараз усі заплакали б уголос. Нарешті побачили в лісі галявину, на якій поміж деревами курився дим і врядигоди мерехтіли золотаві вогняні віяльця. Що ближче підлітали, то виразніше чули гомін біля того вогню, а згодом почули і поодинокі дитячі голоси.

— Вони говорять так, як Марічка! — зраділа співаночка в цяцькованому киптарі.

— Так що з того? — відповіла сумно та, що з завітчаними косами.

— Ще раз спробуємо, може захочуть нас співати — порадила та, в золототканій плахті.

— Як не схочуть, повернемося знов у Верховину і розкажемо Марічці, що нема у світі таких дівчаток-щебетушок, що для них можна б нас співати! — докінчила та, що з дзьобенкою через плече.

Прилетіли й сіли обережно на смереці, на са-

мому красчку галяви. Дівчаток біля ватри було багато-багато, вони вже не гомоніли, а сиділи чемно та тихенько, неначе чогось дожидаючи.

— Ой мої ви співаночки... — затигнула не-смільиво співаночка, що в цяцькованому киптарі.

І що за диво! Десятки дзвінких, веселих голосків підтягнули за нею:

... Якби в мене сила,
Якби в мене скарби були,
Я би вас купила!

Співаночки зараз посмілішали і присілися ближче, аж до вогню, поміж дівчаток, та й за-співали разом з ними:

Всім дівчаткам-щебетушкам, Щоби разом із пташками
Щоби вас пізнали, Любо щебетали!

Дівчатка співали й співали, а співаночки, все нові та нові, зривалися з їхніх уст, немов пташ-ки з гніздечок, і летіли далеко-далеко, понад океаном до Марічки в полонину. Мусіли летіти, бож Маріччині співаночки залишилися тут, з дівчатками. Щоб їх українські дівчатка-щебетуш-ки ніколи не забули. Щоб завжди посиляли Ма-річці за океан свої нові співаночки:

Ой кувала зозуленька
Та й кувати буде:

Буде щастя в ріднім краю,
Як вийдемо в люди!

Пояснення-словничок: Хяжа — хатина, ко-либа (hut, log cabin); хвоя — сосна (pine); киптар — гуцульський сардак, коротка накидка без рукавів (jerkin, jacket); дзьобенка — гуцульська торбина через пле-че (bag); галявина — лісова поляна, відкрите місце в лісі (glade); віяльце — вахляр, пристрій робити вітер (fan); тут: мерехтливі язички полум'я; цяцькований — прикрашений (decorated, ornamented); полонина — гірська левада (meadow in the mountains); збагнути, зрозуміти (to understand); мисник — шафа з полиця-ми на посуд (cupboard); ікона — святий образ.

Роман ЗАВАДОВИЧ

Ч А Р І В Н І М А Н Д Р И

Хоч вакації між нами,
Хоч до школи не іду,
Для своїх книжок з казками
Я щодня з товаришами
Хоч годиночку знайду.
Годі гратись все м'ячем,
Рибок вудкою лякати,
Годі бути лиш грачем,
А не бути читачем
І нічого не читати!

Як набігаємось досить
З Лесем, Юрчиком утрьох,
Лесь в матусі книжки просить,
В холодок її приносить
І читаєм так, що ох!
Гей, усякі там дива,
І мандрівки, і пригоди,

Мов не мертві це слова,
Але правда в них жива —
Гори, скелі, пуші, води.

В чарівній країні казки
Ми мандруєм вздовж і вшир:
Від холодної Аляски,
Де не жди в мороза ласки,
Аж до Гімалайських гір.
Не минем Карпат узбіч,
Ані Києва, ні Львова,
Нас не спинить буря, ніч,
От така чудесна річ —
Наша книжечка чудова!

Пояснення-словничок: пуща — праліс,
густий ліс (dense virgin forest, thick wood); узбіччя —
схил (slope).

ТАЄМНИЦЯ ВИЯВИЛАСЯ

Торік навесні Аня та її брат Михась відкупили від хлопця-збиточника мавпосиньке жовтеньке курчатко. Воно тількищо народилося. Діти не могли дивитись, як цей хлопець мучив немичне цип'ятко. Трохи його попросили, трохи заплатили та її принесли додому бідне створіннячко.

Мама похвалила дітей за добрий учинок і дозволила їм держати та годувати цип'ятко. Щасливі діти доглядали пташенятко, і незабаром з нього виріс гарний півник. Зразу ще не вмів співати по-справжньому „кукуруіку”, лише „ціциріці”.

З кожним днем півник ставав сильніший і сміливіший, навіть задержуватий. Коли вже став справжнім великим півнем, у нього виросло різнобарвне пір'я, червоний гребінь на голові, а під бородою — пишні корали. Дуже любив дітей і нетерпляче чекав на їх прихід із школи. Коли вони писали за столом задачі, він вискакував на лутку вікна і голосним „кльо-кльо-кльо” подавав знак, що вже пора на підвечірок. Тоді діти кидали йому то кілька зерен, то крушини хліба.

Часом півень насмілювався скакати навіть на стіл чи дітям на плечі або походжав по столі й заглядав у зшитки, немов перевіряв, чи добре вони пишуть. Діти називали його Буцефалом. На цю кличку він відповідав.

Такий славний був отой півень Буцефал.

Минало літо й підійшов день маминих іменин. Треба дітям подумати про якийсь подарунок. Клопочуться, що б таке матусі подарувати. Вирішили порадитись з тіткою Софією.

— Так і так, тіточко, порадьте!

А тітка: — Скільки у вас грошей?

Діти сказали.

— Думаю, що вистачить, — відповіла тітка.

— А на що, на що, тіточко?

— То ви ще не здогадалися? Таж на горіховий торт! Ваша мама дуже його любить! Накупите всього, чого треба, а я спечу. Добре?

Діти аж підскачили з радості.

Тітка негайно стала підраховувати: горіхи, цукор, шоколяда... Потім додала:

— Ті, Михасю, будеш лущити горіхи, а Аня допоможе мені терти й мішати.

Напередодні іменин торта спечено, прибрано й зроблено напис „Многая літа”. Радості дітей не було кінця.

По полудні тітка, потайки від мами, принесла торт задніми дверима й поставила на столі в дитячій кімнаті. Діти почали вистелювати воскованим папером бляшану форму, в якій торт у холодку мав стояти до ранку.

Нараз сталося щось несподіване й жахливе. На підвіконні з'явився Буцефал. Побачивши, що на столі стоїть щось кругле, темне, подумав, що

це хліб — отже, пора на підвечірок. Не думаючи довго, розправив крила і з радісним криком „кльо-кре-кре” злетів у напрямі до стола. Діти затремтіли. Ще хвилину й Буцефал скочить на стіл, поклює й ушкодить торта!..

На щастя, діти не розгубились. З криком „Буцефал! Буцефал!” кинулись захищати торта. Аня закрила його руками, а Михась успів схопити на лету Буцефала за крила. Однак при цьому діти й півень зчинили такий галас, що нагло відчинилися двері, і на порозі з'явилася... мама.

Таємниця виявилася!

Побачивши це все, мама почала сміятися, а вслід за мамою засміялись і діти. Тоді й татко, зваблений голосним сміхом, виставив голову з-за маминих плечей.

Не було іншої ради, як послухати те, що сказав тато:

— Діти, коли вже ваша таємниця виявилася, то, замість завтра, святкуймо сьогодні!

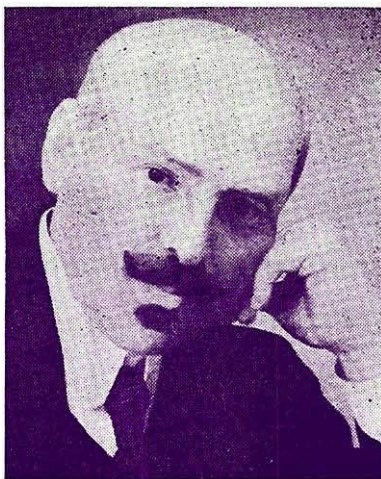
Так і зробили. Всі були вдоволені. Лише Буцефал дивувався — він ще й дотепер не знає, в чому справа.

Пояснення - словничок: Буцефал — назва коня македонського короля Олександра Великого. Цей кінь був дуже дикий і бойовий. Тому й діти жартома називали його іменем задержуватого півника; задержувати й — заціплювати, охочий до суперечки чи бійки (provocative, perky); лутка або підвіконня — jamb windowsill; крушина — крихта, дробина (crumb, a bit); кличка — назва тварини; напередодні — попереднього дня (the day before, on the eve).

ПИСЬМЕННИК МИХАЙЛО КОЦЮБИНСЬКИЙ

Хто постійно читає „Веселку”, той напевно знає вже про нашого визначного письменника, Михайла Коцюбинського. Про нього писали ми в „Веселці” в квітні минулого року. Згадуємо його з пошаною й тепер, бо саме в вересні минає сто років від його народження (4-го вересня 1864 р. в місті Вінниці на Україні).

Уже змалку любив юний Михайлик книжки, в школі вчився добре, завжди був уважний і старанний, чисто одягнений, у гурті веселий і охочий до забав. Улітку ходив з друзями ловити вудкою рику в ставку, взимку спускався санчатами із пагорбків. Мав заледве тринадцять років, як написав свою першу повість. Була це перша спроба юного Михайлика. Згодом, у старшому віці, почав він друкувати свої твори в дитячому журналі „Дзвінок” у Львові. У тому журналі в 1890 році появилася його вірш для дітей „На-

Михайло Коцюбинський

ша хатка”, а далі оповідання — „Харитя”, „Ялинка”, „Маленький грішник” і інші. Оповідання Михайла Коцюбинського для дітей такі гарні, що появляються вони в різних читанках та окремими книжечками і тепер. „Веселка” поміщує сьогодні оповідання „Нюрнберзьке яйце” — прочитайте його і згадайте вдячно нашого письменника. А коли станете дорослими, прочитаете інші його твори, як от чудову повість з життя гуцулів у горах Карпатах п. з. „Тіні забутих предків” і різні оповідання. Найкращі твори Михайла Коцюбинського перекладені на чужі мови.

У століття народження Михайла Коцюбинського згадуємо його з особливою пошаною і вдячністю за його чудові твори для дітей і для дорослих.

Візьміть ще раз у руки число „Веселки” за квітень і прочитайте казочку М. Коцюбинського „Два цапки — дві кізочки”.
Б. Д.

Михайло КОЦЮБИНСЬКИЙ

Ілюстрація П. АНДРУСЕВА

Н Ю Р Н Б Е Р З Ь К Е Я Й Ц Е

Мабуть, усі ви, діточки, бачили годинник; можете дізнатись, глянувши на нього — чи вдень, чи вночі — котра година, можете почислити кожну хвилину.

А було колись так, що люди не знали, як рахувати час. Розрізняли лише весну, літо, осінь та зиму, а добу ділили на день та ніч. У літній ясний день, коли сонечко весело сяє на небі — пізнавали люди, яка пора; але вночі або в глуху осінь не вмiли дати собі ради. Не раз і не два думали люди над тим, як залобігти лихові. Та якось нічого путнього не вигадали. Один англійський король звелів був наробити однакових каганців, розчислити, скільки їх може згоріти за добу, і відтак, засвічуючи один за другим, рахувати час. Але на такий дорогий годинник могли спромогтися лише королі та багатирі. Треба було, щоб каганці горіли безперестанку, щоб і вдень і вночі чоловік доглядав їх та засвічував новий, скоро догорить один. Багато було клопоту з тою вигадкою. Опісля вигадали люди піщаний годинник. Брали дві скляні пляшечки з вузькими шийками, насипали одну дрібненьким піском і злучали їх шийками до купи так, щоб пісок міг пересипатися з одної пляшечки до другої. Скоро лиш пісок з верхньої пляшечки пересиплеться в нижню — перевертають її догори денцем, і пісок знов сиплеться, як досі. Недорогий і дуже простий такий

годинник, але й з ним чимало мороки, — раз-у-раз треба назирати за ним. Напоследок винайшли дзигарі вежові. Хто й як перший вигадав це диво — невідомо. Кажуть, начебто араби перші вмiли робити дзигарі і що арабський каліф Гарун-ель-Рашид року 807-го прислав дзигарі в дарунок французькому королеві Карлові Великому.

Тодішні дзигарі не дзвонили й не мали вагдала. Вагадло приробили аж у XVII віці. Тоді також поділили годину на 60 хвилин, а хвилину на 60 секунд. У великій пригоді стали людям дзигарі. Але їх можна було побачити лише на баштах королівських та князівських замків.

Довго, дуже ще довго треба було працювати, щоб вимислити годинник, вигідніший та дешевший, щоб усі люди могли користатися з нього.

На початку XVII віку в місті Нюрнберзі проживав один мідник — Петро Гельє. Старість білим волосом припорошила його голову, але він не згортав рук, не кидав праці. Всі мали його за чесного чоловіка та доброго робітника. Окрім свого ремесла, Петро Гельє кохався в механіці. Раз якось навідався до нього один італієць, з котрим Гельє, мандруючи, познайомився у Фльоренції. Від того часу старий мідник кинув своє ремесло, цілими днями читав книжки, рисував і вираховував усілякі шруби та коліщатка.

Жінка Гельє та двоє дорослих синів його не

могли збагнути, чому такий працьовитий чоловік кинув роботу, і від світання до смеркання корили та лаяли його. Не витримав старий Гельє і, кинувши власну оселю, перебрався до своєї заміжньої дочки. Добра дочка дуже любила свого батька, захистила його і, хоч сама була вбога, усе робила, щоб усолодити його старість. На лихо, чоловік її, кравець, був страшенно цікавий і відтоді, як старий тесть оселився в його хаті, — і на хвилинку не мав спокою. Цікавий кравець не знав механіки і всякі коліщатка, шруби, коло яких раз-у-раз порався Петро Гельє, видавались йому чимсь незвичайним, дивовижним. Він стежив за гоїм кроком тестя .

Одного дня старий мідник пішов до міста, забувши зачинити свою хату. Кравець подався до тестевої кімнати, радий, що може заспокоїти свою цікавість. Здивований, майже із страхом, роздивлявся він по кімнаті, оглядав кожний кусочок дроту, міді, заліза... Усе видавалось йому незвичайним. Аж ось межі всілякими інструментами вглядів він кругленьку, невеличку штучку, котра якось то дивно стукотіла і сичала. Спершу подумав він, що то йому почулося. Вхопив машинку в руки, приклав до одного вуха — стукотить, приклав до другого — не вгаває. Холодний піт обілляв бідного кравця. Йому вдалось, що в тій кругленькій штучці сидить нечиста сила, і, недовго думаючи, з усієї сили кинув нею об стіну, а сам, не озираючись, вибіг з кімнати, хрестячись та читаючи молитву.

— „От воно що! — думав він. — От чого коханий тесть зачинається в хаті, ховається від людей! Недарма ж жінка та діти вигнали його з хати! Спізнався з чортом і зачинив його в машинці! Годі! Не хочу жити під одним дахом з чортякою! Ще, борони Боже, на суд потягнуть!..”

Вернувшись додому й побачивши, що його праця попсована, старий Петро аж за голову взявся з туги. Стільки праці, стільки часу пропало марно! Нещасний Гельє зв'язав у вузлик своє майно і вибіг з хати на вулицю.

Тяжко йому було. Він думав:

— „Я старий, немічний... Прийде незабаром смерть і разом зі мною покладе в домовину і мою думку... І я не зроблю людям того добра, яке можу зробити. А тут ще ніхто не йме мені віри, всі цураються мене, мов божевільного. Що мені робити, бідному, на світі?.. Ось що зроблю: піду до судді, попрошу його, щоб замкнув мене в тюрму. Там уже ніхто не перешкоджатиме мені”.

Суддя тількищо скінчив свою роботу й хотів обідати. Побачивши нового прохача, він дуже здивувався.

— Добродію, — сказав Гельє, — зробіть мені велику ласку: звеліть мене ув'язнити.

Почувши таке чудне прохання, суддя здиву-

вався ще більше: він подумав, що старий збожеволів, і пильно глянув на нього.

— Чого ж тобі так забажалося тюрми?

— Я, бачте, мушу скінчити одну дуже важливу роботу, та, на лихо, не можу знайти затишного куточка, щоб мені не перешкоджали. В тюрмі вже напевно ніхто не перешкоджатиме мені.

Даремно силкувався суддя упевнити старого механіка, що в тюрмі не так то вже добре, щоб туди проситись. Гельє так дуже благав, що суддя звелів ув'язнити його. Дуже цікавив суддю старий Петро. Щоб дізнатися про нього більше, суддя пішов до його жінки й почав розпитувати її про чоловіка.

— Мій чоловік божевільний, — відказала жінка, — він закинув роботу, цілими днями порастється з книжками та всякою дурницею.

І сини не боронили батька. Тоді суддя звернувся до дочки і зятя. Зять назвав тестя божевільним і казав, що він запродав душу нечистій силі. Бідна дочка плакала, боронила батька, як уміла, але її ніхто не слухав.

Повіряв суддя, що Гельє справді збожеволів, і звелів усім родичам Петра зібратися, щоб при них випитати його і впевнитися, що він божевільний.

У визначений день зібралися у судді всі родичі Петра Гельє. Послали в тюрму за ним і незабаром привели його.

Він увійшов до залі з повагою. Очі його дивились ясно і розумно. Лице сяло тихою радістю. В руці тримав він невелику штучку, схожу на лійце, в котрій щось стукотіло.

— Панове судді, — сказав Петро, — от чого мені так бажалося дістатися до тюрми! Ми з моїм приятелем - італійцем довго розкидали розумом та роздивлялись, як зроблені дзигарі на баштах, і нарешті самі наважились зробити такий го-

(Закінчення на стор. 20-ій наліво вгору)

ПІСЕНЬКА ПРО БІЛОЧКУ

Легконога білочко, уважай,
З дерева на дерево не стрибай!

Можеш поковзнутися, на біду,
Та й зламаєш ніженьку у саду.

Тож до кого вийдемо у садок?
Хто натрусить яблuchок з яблуньок?

А білочка весело: „Ой, ні, ні!
В мене ніжки жилаві та й міцні.

Попелястий хвостик мій — легкопад,
Можу перескочити весь ваш сад!”

Легкопад — пристрій, якого вживають летуни,
коли скачуть з літака (parachute).

НЮРНБЕРЗЬКЕ ЯЙЦЕ

(Закінчення із стор. 19-ої)

динник, тільки маленький. Приятель мій поставив мені книжки, радив де в чому, а я взявся до роботи. Змовились ми мовчати, нікому й не натякати про нашу роботу, бо знали, що без глузування не обійдеться. Окрім цього в Нюрнберзі чимало добрих механіків, і я боявся показувати свою роботу, щоб хто часом не скористався моєю думкою, наче своєю. Тепер, коли моя праця скінчена, — не маю з чим таїтись.

З цими словами він показав машинку. То був годинник, або нюрнберзьке яйце. Так назвали його, бо був схожий на яйце. Всі судді і хто лише був у залі із зачудованням дивились на годинник Петра Гельє, а він кожному розказував, як годинник зроблений.

Жінка та сини засоромились і почали перепрошувати старого, дочка плакала з радощів, а зять переконався, що в машинці нема нечистої сили.

Скоро звістка про новий годинник розійшлася по цілому Нюрнберзі, і всі почали поважати мідника Гельє.

ДЛЯ ЦІКАВИХ ПРО ЦІКАВІ СПРАВИ

НЕВИННІ ШКІДНИКИ

Телефонічно-технічний персонал у Південній Африці має багато клопоту з дротами. То тут, то там подібаються обірвані дроти, повалені стовпи. Хто це робить таку шкоду?

Почали пильнувати й побачили: біжить довгошия жирафа, зачепить за дроти й порве їх. Або слон почухається об телефонічний стовп — і стовп повалиться. А мавпи виправляють на дротах свої штуки. Почепиться їх з десятків на дрот, — от дрот і обірветься.

А технічному персоналові клопіт і додаткова праця — направляй щоденно порвані дроти й закопуй повалені стовпи!

ШВИДКІСТЬ ТЕЧІ В РІЦІ

Побачив юний Данилко біля протилежного берега білі лілеї. Поплив до них, але чим ближче був він до середини ріки, тим далі відносила його вода вбік. Став наближатися до другого берега — плисти стало легше, вода не поривала. Збагнув Данилко — вода тече швидше по середині, як при берегах. Чому?

Тертя води об береги зменшує швидкість течії, а чим ближче до середини ріки, тим тертя слабше.

МАРУШКА-ЧЕПУРУШКА і ЛЕСЬ-ПОБІГДЕСЬ

НА ВАКАЦІЯХ

Настали вакації, і Лесь та Марушка поїхали відпочивати на ферму. Дядько Борис і тіточка Олена приготували своїм небожатам з міста ясну привітну кімнату. Діти поставили тут свої валізки, помилися, пообідали й відчули себе зовсім, як удома.

— Вакації ніколи не бувають задовгі, хоч би тривали й цілий рік! — сказав Лесь. — Гріх марнувати й найменшу хвилинку! Гайда на рибу!

Відчинив валізку й сів рукою по складане вудлице і струну з гачком, тягарцем та червоним поплавцем. Замість вудки, розгорнув з паперу дроти, на яких над вікнами завішують фіранки.

„Хтось підміняв... Хотів насміятись з мене!“ — подумав ображено і зиркнув скося на Марушку.

— Подай мені, Лесіку, фотоапарат! — попросила Марушка. — На подвір'ї ходять чудові маюносінкі гусенятка! Хочу зробити знімок!

Лесь подав сестрі невеличку темносіру коробку.

— Це ж не фотоапарат! — ахнула Марушка. — Це коробка з порошком проти молі!

— Що? Що? Ага, ага! — зняковів Лесик. — Бачиш, ця коробка зверху зовсім подібна до нашого фотоапарата, і я... помилився...

— Шкода! — скривилася Марушка. — То дай мені річник „Веселки“! Там є вірш, що його я хочу вивчити напам'ять на дядькові іменини.

Лесь подав книжку,

оправлену в темне полотно, але Марушка знов замахала руками:

— Це не „Веселка“! Це старий альбом фабрики, що виробляє матері на одяг! Ось понаклеювані напоказ шматки!

Лесь почервонів, врешті підняв руку й пацнув себе долонею по чолі.

— Знаєш — осел з мене!...

Марушка здогадалася: Лесь, що завжди був „розсіяний“ (так говорила тіточка), не мав терпцю й робив усе недбало, забрав з собою на вакації не те, що треба. Мовчки добула вона з кишені шматок паперу із списком речей, що їх діти задумали взяти на ферму, і почала перевіряти.

Замість пастки до зубів знайшла ліпило склеювати розбиті тарілки та гіпсові фігурки; замість гребінця — плястикову лінійку з табличкою множення; замість м'яча — звинений клубком мотузок, на якому сушать білизну; замість свички — стару люльку, що бездільно лежала у шухляді, відколи тато перестав курити; замість переносного радіоприймача — коробку з кухонною содою; замість пер і олівців — дроти від старого парасоля; замість чорнила — пляшечку ванілінового екстракту; замість чорних краваток — дві чорні панчохи; замість оповідань Чайковського — куховарську квіжку; замість електричного ліхтарика — дерев'яну ручку від молотка, що торік відламалася.

Поки Марушка перевіряла, Лесь зник із кімнати. Не міг дивитися на ті всі речі, що їх вона добувала з його валізи. Пішов над річку, але й там довго не побув — йому здавалося, що риби глузують з нього, яку то славу вудку він привіз на ферму з великого міста. А після підвечір'я сказав до Марушки:

— Бачиш, яка ти!... Що тобі шкодило самій поскладати ці речі? Тепер чисть собі зуби цементом від тарілок!

— А ти чеши свою чуприну лінійкою з табличкою множення! — засміялася Марушка.

Дитячі турботи розвіяв завжди добродушний дядько Борис:

— Не журіться! Є ж у нас і паста до зубів, і гребінці, а щіточки, вудку, може й фотоапарат, купимо завтра в містечку. Це марниця, але ти, Лесіку, таки візьми себе в руки! Це вже зовсім поважна справа.

„Чи Лесик це зробить? — подумала Марушка. — Повинен би, бо ж хіба не даремне добровільно назвав себе... ослон“.

НЕ ТОРКНУТИСЯ ЗЕМЛІ!

Це літня гра на вільному повітрі — в таборі. Гурток стає до змагу — пройти 50 ярдів так, щоб не торкнутися землі!

Вся дорога поділена на кілька етапів. Кожен новий етап — це новий спосіб ходу.

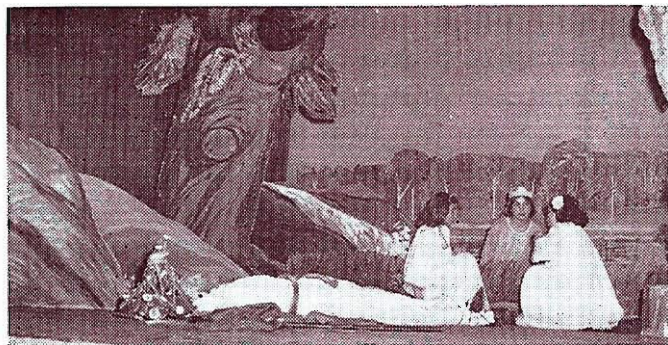
Від місця старту учасники стають на дошку, яка поставлена, а не покладена. Дошка має від трьох до п'яти ярдів довжини. Пройти по ній таки важко, але учасник бере в руку палицю і підпирається нею. Другий етап — замість дошки лянва, натягнута між двома кілками на висоті одного ярда. По лянві важче пройти, як по дошці. Черговий етап — квадратів дошки, покладені на землі кривою лінією на віддалі приблизно ярда одна від одної — по них треба пройти, перескакуючи з одного квадрата на другий. Квадрати слід прикріпити до землі кілками. А ось новий етап — два табурети-стілечики. Вони стоять при останнім квадраті. Учасник гри стає на стільчик, бере другий, ставить попереду, переходить на нього. Отак, переставляючи стільчики, треба пройти 50 ярдів. Чергові етапи придумайте самі (ходулі, ровер і т. д.). Хто під час гри бодай раз торкнеться землі — випадає з гри.

„ЛІСОВА ПІСНЯ” ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ТОРОНТІ

У місті Торонті, в Канаді, є багато українських шкіл. В них навчається кругло три тисячі дітей і молоді. Кожного року в місяці березні влаштовують вони спільно велике Шевченківське свято, а окремі школи влаштовують у себе свята о. Миколая, різні вистави, концерти і заботи.

Кожного року відбуваються тут теж дуже цікаві міжшкільні змагання в мистецтві живого українського слова — найкращі деклятори дістають відповідні грамоти і нагороди.

Русалки, потерчата й дядько Лев

У квітні ц. р. курси українознавства ім. гетьмана Івана Мазепи при філії УНО — Українського Національного Об'єднання влаштували театральну виставу „Лісової пісні”. Це чудова драма Лесі Українки, в якій оспівана краса української природи. Вистава відбулася двічі з великим успіхом. Юні артисти дбайливо працювали під кермою артиста-режисера п. Лавра Кемпе і тому їх гра всіх захопила.

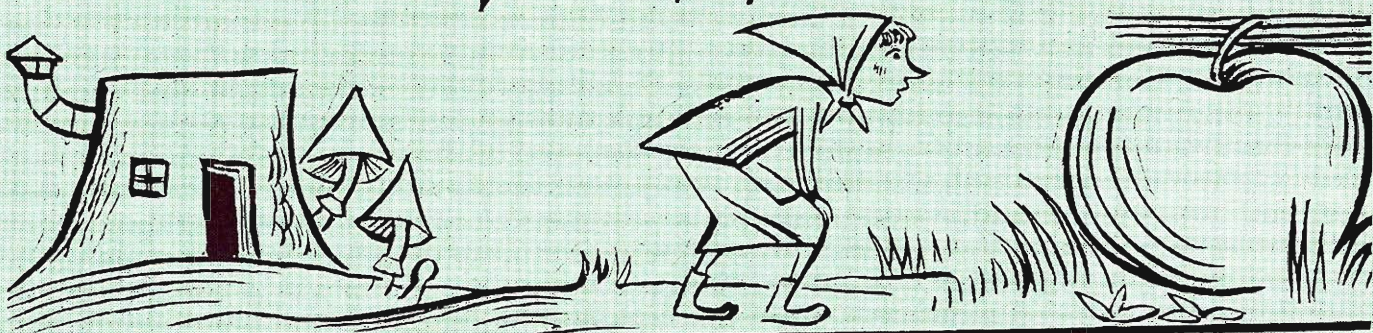
Мукан і Мавка

Для підготовки вистави багато праці поклали управителька курсів, мгр Марія Ухач, голова Батьківського Гуртка п. Оля Маланчук, мистець-декоратор А. Струвер і п. Марія Луцька, яка спроектувала відповідні костюми для юних виконавців. Ось на фото дві сцени з „Лісової пісні”.

З виставою „Лісової пісні” пойдуть юні артисти до поближких міст, де живуть українці — до Гамілтону, Сент Кетрінсу і інших.

Бажаємо сердечно чергових успіхів!

ГОЦА ДРАЛА

Щось зробило в лісі „гуп” —
Аж хитнувся грубий дуб.

Вийшла з хати Гоца Драла,
Всю галяву обшукала.

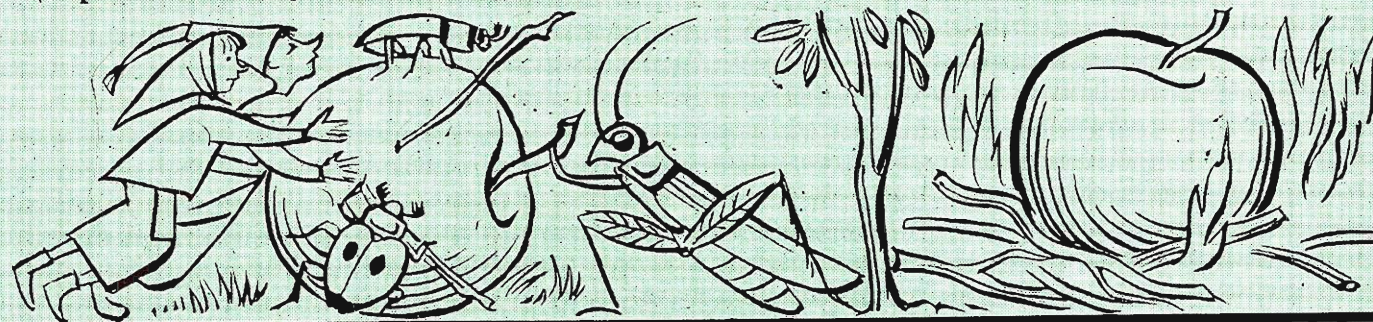
„Це не бомба впала, тільки
Перше яблуко із гілки!”

Гномик з-між кущів туп-туп:
Що зробило в лісі „гуп”?

Гоца каже: „Не тремти!
Муєшш Гоці допомгти!”

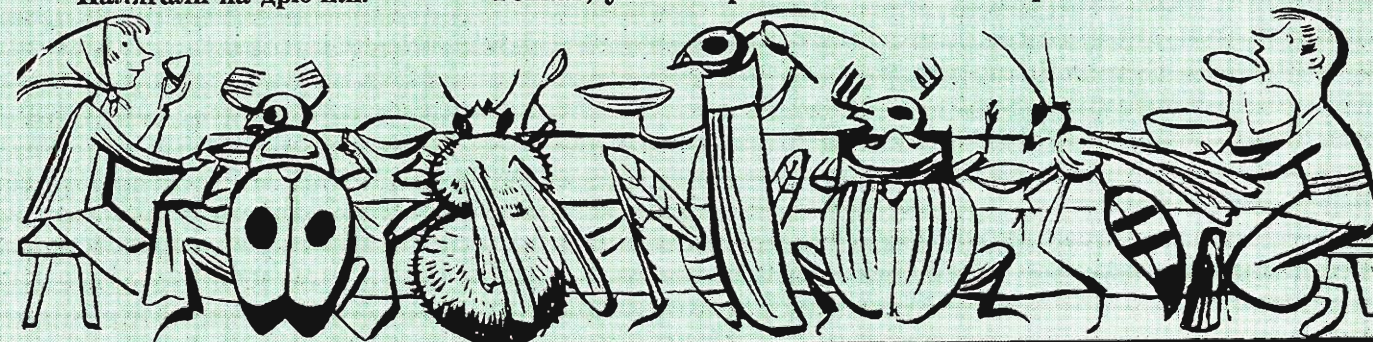
Аж до вечора щосили
Яблуко вони котили.

Помагали два жучки,
Налягали на дрючки.

Стрибунець їм помагав,
Гейкав, ухкав і крєктав.

А як в Гоцин двір прийшли,
Зараз яблуко спекли.

Радий гномик, Гоца рада —
От, готова мармеляда!

Гоца Драла добре дбала,
Всіх сусідів покликала.

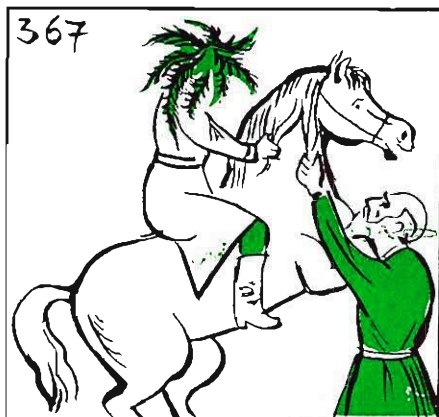
Все поїли на обід,
Вилизали все як слід!

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК ІСТОРИЧНА КАЗКА

UKRAINIAN TALE BOHDAN, KOZAK-SORCERER

РОЗДІЛ XXIV: СХОПЛЕННЯ РОЗВІДУВАЧА

CHAPTER XXIV: THE CAPTURE OF THE SCOUT

367
З-за куща вибіг горбатий дід-бодач і схопив коня за гриву:
— Що сталося, Роху?

An old hunchbacked man appeared from behind the bushes and grabbed the horse by the mane: "What happened, Rokh?"

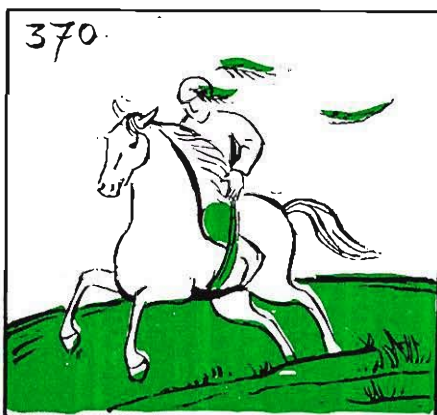
368
— Прив'яжи мене, Стаху, мотузком міцно до коня! — закликав Рох. — Сідла нема, я можу по дорозі впасти.

"Tie me to the horse, Stakh!" — Rokh called out. "There's no saddle and I could easily fall off the horse."

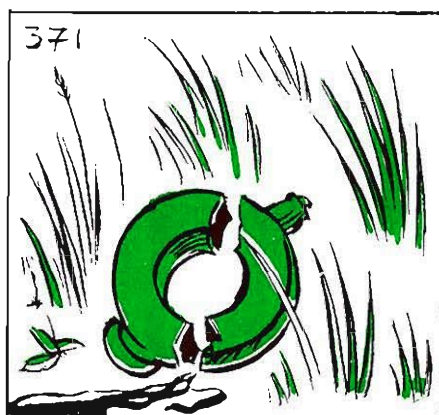
369
Нараз від сторони хутора розлігся голосний свист.

Suddenly a shrill whistle pierced the air. It came from the hamlet.

370
Кінь почув поклик свого хазяїна і галопом помчався назад до хутора.

The horse heard its master and galloped back to the hamlet.

371
Бачачи, що ні зупинити коня, ні зіскочити, Рох у розпачі кинув глеком об землю.

Unable to stop the horse nor jump down from it, Rokh, in desperation, threw the pot to the ground.

(Продовження буде)
(To be continued)

372
Кінь приніс Роха на своїй спині просто в руки Богдана...

Carrying Rokh on its back, the horse delivered him into the hands of Bohdan.